

Latweefchu Awises.

58. gadagahjums.

Nr. 2.

Trefchdeenā, 10. (22.) Janwar.

1879.

Redakteera adresez: Pastor Sakranowicz, Suttringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedizija Besthorn k. (Reyher) grammatu-bohdē Jelgawā.

Rahditajs: No eefschemehm. No ahrfemehm. Wisjannatahs siinas. Sahls. Stunju wehsts is Gejawas. Wehtiale is Kursemes kreds. Zelarahditajs. Labas laimes lasitajeem. Sludinaschanas.

No eefschemehm.

No Behterburgas. Afganistanā ta leeta wehl mas ko skaidrojusees. Schir Allis ir atkal fawā galwaspilschta Kabulā un Kreewu generalis Kaufmans pee wina. Schir Allis griboht Kreewijā patwehrumu melleht un no schejeenes meeru dereht. Wina dehls Jakub Kans ari wehl nau wis us to dohmajis, ar Englanti kā lihkt. Nau wehl sinams, waj Kreewu Keisars atkaus, ka Schir Allis nahf Kreewu rohbeschās. Indijas wihzekehuinsch jau gudro, ka winsch Afganistanas rohbeschās Englantei par labu lai nolihdsina. — Is Turkeem rakstija tā: Konstantinopelē ta lihkschana eet us preefschu, zere nahkoshā nedelā ar to galā tikt. — Sultans pehz kahda gada laika ir atkal drohfschu sirdi fanehmees un ir nahzis faweem laudihm parahditees. No generakeem powadihts ir jahjis pa galwaspilschta eelahn. Gedsihwotaji ir zaur to daudsmā drohfschaki un meerigaki palikuschi. — Kreewu komisars Bulgarijā ar wisu dedsihu par to gahda, ka Bulgareescheem lai drihs ir fawus paschu labi eemahzihts karaspehks. Nem arweenu wehl rekruschus, tā ka tur drihs buhshoht pee 100 tuhft. karawihri, kas buhs gatawi fawu tehwasemi, ja wajadsetu, pret Turkeem apfargah. Kā dsirdams, kahdi 480 ofizeeri, 600 unterofizeeri un 300 isdeenejuschi saldati palikshoht tur par eemunsteretajeem Bulgarijā. — Wis tohp sagatawohts preefsch leelahs tautas rimas-kungu fapulzes Bulgarijā, kas lai walstei nogudro to waldibu un zel to jaunu waldineeku. Seemet-Bulgarijā dsihwo pee 1¹/₄ miliona eedsihwotaju, starp teem ta desmita dala Turku. Mazedonijā Turku Paschā Sali ir us breefmigu wihst wisus nemeerigohs kristigus apllusinajis; kahdi 20,000 ir isbehgusch par rohbeschu, kahdi 6 tuhft. seewas un behrni ir no Tscherkesu lohdehm un duntscheem aplkanti, 120 zeemi ir nodesdinati, 197 kristigo basnizas pelnōs pahrwehstas. Tā walda Turki, tur wineem wehl to waru pamet.

— Behterburgā 28. Dezember, kā tani deenā, kur pehren Turkōs Suleimana armija tika isspahrdita, galwaspilschts tam uswaretajam, generalam Nadezlam, pasneedsa apswiezinaschanas rakstu un gohdabirgela diplomu. Raksti guleja sudraba lahditē, kas 3 tuhft. rublu maksaja.

— Jau ir sinohts, ka waldischana grih us smalkem, no brandwihna taisiteem dschreeneem uslikt ihpafchu akzisi, 1 rubli is us wedru; nahkshoht us katru trauku fawa bandrole, us buteli schnapsa bandrole isnahkshoht pa 5 kap. Tis tahdahm destilaturahm buhs atwehlehts darbu west, kas gubernas pilschtdōs isbruhkē wisumas par 3 tuhft. rubl. bandroles par gadu, aprinku pilschtdōs lihds 1200 rbl. Trakteeru turetajeem buhs ari fawa klastmaksā pee patentes.

— Par dselzkeem Kreewijā lasam, ka 1877. gadā wisu lihniju garums bij 19,378 werstes; 1873. gadā bij brauzeju skaitis 23 miliona, 1877. gadā 32 milioni, tāpat preefschu swars tais 4 gaddōs bij kahpis no 114 milioneem birkawu us 176 mil. birkawu.

— Ar Turku to galigo islihkschannu Kreewija nu zere schini nedelā panahkt. Sultans well fawus turktizigus pawalstneekus is Bulgarijas un zitahm pusehm dsilaki Turkōs eefschā, teem peefohlidams swabadibu no karadeenesta.

— Kreewu brunukugis „Pofcharski“ ir Greeku ohstā Birejā eebrauzis.

— No Afganistanas agrakas siinas nostahsta, ka Emirs faweem laudihm galwaspilschta darijis sinamu, un tāpat Englandeeschu generakeem rakstu par to nosuhtijis, ka winsch dohshotees us Behterburgu.

Sawu dehlu Jakub Kanu winsch pametis fawā weetā par semeeswalbineeku ar to sinu, lai winsch Emiram ikdeenas suhta siinas pakal, kā ar karu eet. Pats tad ar teem Kreewu kungeem, kas bij nahkusch wina apzeemoht, ir dewees 1. Dezember us Kreewusemi. Pirms aisgahja, esohht wehl weenu no faweem firsteem Mir Husein Kanu lizis nokaut. Pastarpahm kara-laukā Englandeescheem weenā lahgā ir isgahjis nelaimigi, Afganeeschi teem atnehmuschi 400 kamehtus ar wisahm prezhem un 55 dsinejeem. Ari wehl zitas siinas skan, ka Afgani stiprak fazelahs kahjās un Englandeeschu pulki dohdahs atpakal us Kurum wahrteem, jo reds, ka ir par drohfschi eenaidneeku semē eegahjuschi, tur war tikt aplentki. 11. Janwar bij Londonē atkal weena siina, ka Englandeeschu kawalerija ir Afganeescheem atnehmuschi 1200 jahjeus un 20 leelohs gabalus, Englandeescheem tikai 11 tikusch eewainoti. Kas sin, waj nebuhs drufzin waitrak bijusch. Tā tahs siinas tur wehl jauzahs weenas zaur ohtrahm.

Weens Jelgawneeks suhdsahs par leelu nelahrtibu, kas beeschi ween wehl esohht pee pilschta wahrteem peeredsama; lauzineeki no pilschta ahra braukdami, gan no pilschta wehrmahm dsikti, nereti brauzoht, it kā buhtu fawus sirgus sagusch, fawus lohptaus dausidami un ari pat zilwekus fabraukdami. Dsch no sohda ismuhsoht, dsch ari us weetas mantojoht, ko pelnijis. Tā weens nupat Schihdinu fbrauzis gribejis aismukt, bet gadijees, ka kahds wirfneeks ar saldatu brauzis pretim un to redsedams lizis saldatam wihru nemt zeeti un polizejai nodoht. Nu par pahrgahwibu bij kauns un sohds janess.

— Kahds A. pagasta lohzeelis (no JI. aprinka) mums schelohjāhs un luhds awises to peebilst, zil nejauka un apgrehzibu pilna ta leeta ir, kad laudis, kā tur mehdschot notikt, pa swehteem wakareem pa krohgeem un Schihdu schenkeem nodulburejoht, dsirdami waj kahrtahm sidami, un ka swehts rihts pee tahdeem gan peeredsoht isdausitas azis, ispluhktus matus, wela kaulus us piksteem zaur trumpes fischannu, bet newis tschaklus basnizaudis, kas swehtdeenas swehtibu few eekrahjāhs. Mehš preezatohs dsirdeht, kad tur tee namatehwi un ari pag. waldineeki zeetaki fahf us tam luhsoht, ka tahda krohgu dsihwe wisupirms pa swehtahm naktihm aplufs.

No Keweles 51. Nr. bij lasams, ka tur pee pag. amata-wihru zelschannas „wiseem meera un pagasta labklahschannas mihtotajeem par preeku“ tee paschi bijuschee waldineeki no jauna eewehleti, tikai 2 pag. weetneeku weetā jauni zelti. Us tam tagad weens ohtrs sinotajs mums rakstu peefuhtijis, kurā norahda, ka ta pirma siina warohht weegli tā atskaneht, it kā wisi tee, kas nebassojuschi pa bijuschee, buhtu jau skaitami pee nemeera mihtotajeem un pagasta labklahschannas apspeedejeem. Tas tatschu buhtu nepareisi. Saprohtams, ka katram ir brihw un katram buhs fawu balsu doht pehz fawas labalahs sinaschanas; weenalga, waj balsu pa bijuscham jeb jaunam, un neweenam newar pahrmest, kad winsch tura par derigaku un wehrigaku weenu zitu nekā to, ko ziti wehlahs. Mehš ari ta pirma sinotaja wahrduš ne-efam nemas par pahrmeschannu nehmuschi un tee ari nedrihtst neweenu gohdigu, pateefigu wehletaju un wehletu aistikt. Bet ja pagastam ir fawi labi waldineeki, kas jau apleezinajusch, ka wineem ruh pawa pagasta labklahschannas, un ja tohs no jauna wehle un ja wisa balsu leelpuse atkal us teem nahf, tad nopakal tatschu war meera un pag. labklahschannas mihtotajs preezatees, ka winau pagasta-leeta eet par sinamu, labu zelu us preefschu.

Latw. aw. Nr. 50 — m — Igs fawā siuojumā par Jelgawas aptuweeni ir peeminejis, ka J. Platoneš R. St. mahju rijas zaur to ar ugumi aisgahjuschas, ka kahds smehketajs netahlu no paseres sehwekkozhinu wilzis un sehrs sprahdsis ferā. Kad nu tahdam teikumam nau it nelahda pateesibas pamata un tas tik buhs isfimehts no

tufschahm kauschu parnahm, tad, laut gan jau 48. Nr. finoja, kà tas uguns ihsti zehlees, tomehr turu par waijadfigu, nepateefigu apwainojumu atraidihit, lai tee, kam jau tà kà kà ir behdas, netohp wehl zaur nepelnitahm pahrmefchanahm apgruhfinati. Kas mums nepatiku, kad mums to dara, to lai nedaram ari zitam. R. R.

No Sunaktes mums raksta, ka tur aplahrtne jau wairaf reises tohpoht daschadi kauna darbi no puischeem isdariti. Daudsi no teem dsihwojoht us sewi un kophjoht ihsti palaidnigu dsihwi un teem nepeteekoht wehl ar to, bet tee ar waru mahzotees wirsu ziteem gohdigeem puischeem, kas negrib ar wineem weena kamanda eet. Dserdami braufajoht frohgu no frohga un ar rungahm apbrunojuschees eimoht sawus pretineelus mekleht waj fur fagaidiht. Mehs sinam gan, ka gohdiga walddiba wasankus un meera trauzetajus sinahs sawaldihit un pahrgalwji dabuhs ko pelnijuschi, bet mehs schè ar schim rindinahm gribetu wehl wiseem teem jaunelleem tai pusè ussauft, lai jel apdohma ko dara, ka tihfchi kauna un sohda nekriht; lai, ja ir noklihduschi no laba zefa, greefchahs pee laifa atpakal gohdigu zilweku zelès.

No W. N. Schoreis man zeen. lasitajeem jawehsti par weenu jaunadu notikummu, par kahdu wehl nebijahm dsirdejuschi, prohti par weenu sawadu: „mei tu balli.“ Mufsu muifchas meitas bij nandu fametufchas, fabeedrojuschahs ar zitahm un newaredamas nogaidiht, kamehr winas melle, bij nogudrojuschas no sawas pufes isrihkoht balli. Gahjuschas tad pa mahjahm un — ko dohmajeet? — stahjuschas puischeem wirsu, luhgdamahs un nabagodamas, lai apsohlahs us winu balli nahkt, peefohlidamas, ka nahzeju puischeem netruhls ko ehst un dsert un wifadi ispreezatees. Dauds puischeem tahda jauna mohde, fur meitas paschas fahf jau peedahwatees un grib puischus ehdinahit un dsirdinahit, nepatika, tee nosmehja luhdsejahm pakal un ne dohmaht negahja. Kahds pulzinsch, kas masaf prassja, waj ta leeta ir peeklahjiga, bet wairaf til us labu ehfchanu un dserschanu rehkinaja, bij tomehr faradufchees un tà nu wifs tas puduris dsihwojis daschdaschadi zauru nakti lihds pat rihtam. Gan pasauale aggreefchahs ohtrada, meitas negrib gaidiht, kamehr puischi nahf tahs prezeht, bet eet paschas un peedahwajahs puischeem. Tomehr gohds Deewam wehl netruhft prahtigu zilweku abejas kahrtas. Tà tad ari schihs mufsu „meitu balles“ isrihkotajas manto sawu algu, tohp zaur parunahm wilktas, nopakal pahrsmeetas un issohbotas tiklab no puischeem, kà ari paschu feeweefchu kahrtas, tà ka gan tahs sen buhs to lusti pasaudejuschas, wehl reis tahdu skandali mufsu draudsè istaifihit. Buhs schi pirmà „meitu balles“ ari gan ta beidsama bijust. R.

No Dsifinas aprinka mums raksta par weenu breefmu darbu. Netahlu no Dsifinas dsihwojis kahdà istabinà nabaga wihrels ar jeewu un 3 behrneem. Winsch 14. Dezember noweda us Dsifinu jeenu un to par 25 rubl. pahrdewis un scho to apgahdajees preeksch seemasfwehtkeem. Bet nakti rasbaineeki eelaufuschees wina buhdinà, nositufchi tehwu, mahiti un 2 leelakohs behrninus un mantu panehmufchi, til to weenu 4 gadu wezu behrninu pametuschi dsihwu un isnesufchi ahra, tad peelikufchi uguni pee buhdinas. Kamehr laudis atskehja, wifs bij nodedsis, til masais behrninsch istahstija, kas ar tehwu un mahiti notizis.

No Saldus. 2. Janwar notika Saldù behdigs atgadijums. Kurpneeka Morgenfelda dehls gahja us eelu. Peepefchi iskreij suns no meefneeka Schirmana nama, fahf sehnu reet un to neschehligi, gan gihmi, gan angfchrumpi, fahohda. Pehz tam suns kahdai madamai usbruka, tai kaschoku faplehfdams. It ihpafchi schis atgadijums zaur to ir behdigs, ka suns flims un dohma, ka traks ir bijis. Meefneeks Schirmans gan suni tuhltit pehz tam lizis noschaut, bet ko nu lihds. Notikufi nelaimè zaur to nepatiks weeglaka. Ja suns neubhtu nogalinahs, tad skaidri waretu pahrllezinatees, waj suns traks bistis jeb nè. — Schè wehl japeemin, ka Saldù lohti daudi funu teef turetì. Dascham eedfchwotajam istilfchana jo knapa, bet suns jatut. Rohpinsch badu zeefdamis ziteem daschadu skahdi dara. Waj tad neubhtu laifs, kad ari masakòs pilsehtòs un meestòs no funeem galwasnaudu nemtu? Waretu ar scho eenahfcham dascham truhkunam lihdsfehst. S—h.

Rihgà 26. Dezember bij tas 3000. fugis pee Bolderajas atbrauzis.

Widjemè, kà Latw. t. b. raksta, pa Turgeem 1878. gadà bij pawifam par dsimtu pahrdohntas 13,325 mahjas no klanfibas semes un 1630 mahjas no muifchu semes. Ubi pahrdewumi kophà itaifa 300,789 dahlderus.

Up Astrakanu bij kasaku zeemòs mehris parahdijees. Kasakt to bij no Kaukasijas karalaukeem ar lihku drehbehm lihds-atnefufchi. Bet tagad dsirdams, ka breefmità fehriga jau taifahs isjust.

No ahrsemehm.

No Berlins. Bismarks Wahzsemes fabeedrotahm walstihm ir to padohmu preekschà lizis deht jauna likuma, ka war ari walsterahtes runas-lungus deht nekahrtigahm runahm sawaldihit. Jo runas-lungi sawu swabadibu isleeta ari nekreetni. Padohms fkan tà: Buhs eezelt komisioni no abeem wihzepresidenteem un 10 runas-lungeem, kas lai spreesch, kad suhdfibu teem peenefs waj nu presidents waj 20 walsterahtes lohzecli ar saweem parafsteem. Komisione war nospreest bahreenu walsterahtes preekschà, jeb likt noluhgt aistitto, jeb isfleht no sehdeschanahm.

Franzija to stihdes leetu ar Tunis semi meera islihdsinahs. Tunis Beis zaur sawu ministeri lizis Franzijas konsulam isteikt, ka winsch ispidihis, ko Franzija peeprasa un pametihis Franzim wina semeegabalu.

Franzija pee beidsamahs runas-lungu zelschanas preeksch senata ir atkal israhdijees. Ka republikaneefchu partija tur stahw pilnà spehla. No teem zelteem 82 lungeem ir 66 republikaneefchi.

Isghajuschà gadà pehz Englantes sinahm pa wifahm juhrahm, zil spehja isfinahit, esohit 1594 fugi pohstà aifghajuschà lihds ar kahdahm 4 tuhft. zilweku dsihwibahm un 100 milionu dahld. mantibas.

Jauns pelnas awots. Amerikà kahdà Zinzinatas awisè weens jauneklis, kas sweiks un wesets, bet fakahs, ka newarohit nekahdu patihlamu weetu atraft un maifi nopelnuht, peedahwajahs profeforeem, ka grib fautees, lai wina dsihwas meefas graisa pehz patilfchanas, kad til apfohla labi aismahfahit. Dohmajams, ka ari schahdu peknu drihs apniks.

Wisjannafahs sinas.

Pehterburga. Par mehri, kas Astrachanas un Saratowas gubernas plohfahs teef sinohs, ka fahkoht us labu eet. Sefchàs fahdschàs wif fasilimuschee nomiruschi un ziti wairs nau cesirgufchi ta ka tagad schi lipiga un wahriga fehriga, ko Dr. Kraslawski k. nemaf netur par mehri, bet par breefmitu karfoni (tihfu) kophà ar plauschnu fehrigu un augoneem, — til Witsjankas fahdschà wehl plohfahs un tur winu ari grib apspeest, lai neteef tahlof iswasata. — Ministera k. Balujews jau til tahlu labojees, ka no gultas ahra.

Warsaifas. Tautas weetneeku fapulze atkal Jules Grevy k. ar 290 un 299 uodohthm balfihm par sawu presidentu iswehlejuschi.

Konstantinowele. Jau Kreewu-Turku meera kontraktes parafstichanu sino, ka fur Kreewija tagad Turzija to ismahfojamu atlihdstinahchanas summu atlaidufi us 100 mil. rubl. meerakontraktis wiswehlahf lihds zeturdoenai taps parafstita. Kreewi jau fahf sawus apzeetinaschanas walnus pee Aldrianopeles noahrdiht. Efoht ari komifija eezelta no Turkeem un ahrsemju kristiteem, kurai buhs ismekleht tahs wainas, fapchz kristiteem Armenescheem atkal no jauna til gruhiti bija Rohdopes kalnòs bads un truhkums fcarp tareenes dumpigeem eedfchwotajeem lohti leels, tà ka lihds 40,000 esohit bes maifes.

Rohma. Pahwestam sipri fahf peetruhlt naudas, jo tizigee negrib wairs til bagati sawus Pehtera artawus famest. Tahdà truhziba pahwestis greefces pee fw. Pehtera ordena un pawehlejis lai schis bagats ordens dohd ifgadus 25000 frankus preeksch pahwesta seminara un zitus 25000 preeksch pahwesta waijadfibahm, bet lepnee muhki no tahdas dohschanas nogribedami ne dsirdeht pretojahs pahwesta pawehlei. Redsefim, kas isnahks. R. S—j.

S a h l s.

So wairak zilweks dabā eefkātahs un winu paših̄t wehlejahs, jo wairak dabigās leetas tam tohp paših̄stamas un jo wairak tas tad mahzahs paših̄t Deewa darbus un apbrihnoht Wina namatureschanu, kas no masuma ir ustaišijis leelu pulku daschadaschadu leetu un mas elementus kohpā faisfidams rada jaunās leetas un isdara leelus darbus.

Ufskatees jel labi balto kufnās fahli, kas katram paših̄stama un lo war pirkt par lehtu naudu. Ta tew israhdahs kā weenfahrtiga un prašta leetina us pafaulēs, un tomehr wina pašahw is diwi dakahm, kuraahm ar fahli nau ne ta wismasaka weenadiba waj lihdsdabiba; jo weens no teem ir metals un ohts ir giste, pirmo fauz natriumu, ohtu flori. Bet kad tohs diwūs fweeschohs fajauz kohpā, tad tee fameenojahs par weenu un pawifam fawadaku, kas nau neds metaligs neds gistigs. Tā nu wisgudrais dabas fainneeks natriumu un flori kohpā weenodams ir taišijis fahli, kas iddeenās tohp baudita no keh-nina un nabaga un katram zilwekam ir weseliga. Natriumam ir leela ilgoschanahs pehz gaisa- jeb uhdensfahbekta, un kad winsch ar to fameenojahs, tad to nofauz par natronu. Kad natriuma gabalinu usmet us uhdena, tad winsch tik fahrigi tam issuhz wisu fahbekli, ka tas gandrihs eefahfdegt. Us slapja papihra usmests natriums pateesi fadeg ar smuht dseltenu leesmu, un schini degschana tas pahweherschahs par natronu, kas dsihwoschana zilwekem daschada wihsē ir derigs.

Zuhras tuwunā aug tee tā nofaulki fahlestahdi. Kad tohs fadedsina, tad eefsch winu pelneem dabu ohglusfahbu natronu jeb soda, ar kura palihgu weschu war labi ismasgaht, tapehz daschi to bruhkē seepju weetā. Ari waigu un rohkas ar to war balti un tihri nomasgaht. Kamehr kehmijs gudriba ir atradusi, ka eefsch fahls ir natriums, tamehr fahlestahdinus wairs nededsina, lai soda waretu dabuht, bet nu weeglafi no paschas fahls soda taifa.

Tapat tagad gistigais flors no fahls tohp taiših̄ts, kas parahdahs kā gahse, ar eedseltenu pehwi un stipri kohdigu smaku. Kad schi gahse eeteel plauschōs, tad wina tahs sagrahb ar slimibu, tadeht wisi darbi, kas gar floru strahdajami, jadara dikti apdohmigi. Klors speeschahs eefsch wisahm leetahm un pat seltu tas netaupa; bet wisfahrigaks winsch ir us uhdens. Kad nu wisōs dsihwoneeks un stahdōs ir uhdens datas, tad flora gahse, pee teem peetapdama, tohs wisnotat samaitā. Bet ari wisas puhstoschas buhtes no flora tohp issuhktas, tapehz florkalkis ir lohti labš preeksch slimneeku istabas tihrischanas no nelahga gaisa. Ari pee balinaschanas klors isdara leelus darbus, tapehz, jo wairak zilweks winu bruhkē eefsch fabrikeem un pee faweem amateem, jo wairak tam japateizahs fahlei, kas ir tas awots, no ka floru war dabuht.

Kā patlaban peemineju, fahls eefsch industrijas darischanahm ir lohti deriga, bet jo derigaka ta ir preeksch lohpu un zilweku dsihwoschanas, masak kā bariba, wairak kā baribas sagremoschanas lihdselkis. Tahdā wihsē fahls gandrihs til pat swariga kā moise. Lai gan fahls neko nebaro, tad tomehr bes winas peepalihdseschanas mehs daschas baribas gruhti sagremotum. Bes fahls baudischanas muhsu afinis fahltu dohtees us puhchanu, bes winas suhruma ta labakā galas bariba mums buhtu nesmekiga. Nau mums neds fweesta neds galas, lo eht ar maifi, tad smekē ari maises-schfehliite ar fahli aplaifita, kad til ir mihta weseliba. Nau muhsu supā zitas nelahdas wirzes, tad peeteekam weenigi ar fahls suhrumu. Tapehz nebuhs fahlei truhkt neds us augstu lungu galda, neds us darba-wihra galdina. Tapehz ari katrā kufnā fainneezei pee rohkas ir fahlniza ar to baltu bagatu wirzi, bes kuras ta neweenu deenu newar istikt. Bes fahls (un salpetera, winas tuwa radineeka) mums buhtu gruhti galu ilgaku laiku ufglabah.

Sahls truhkuma labad, kā tas mehds iszeltees pee pilsehtu apsehgereschanaahm, rohdahs daschadas lipigas slimibas. Preeksch lohpeem, it ihpajchi atgremotajcem, fahls ir lohti weseliga, kas tohs no daschadahm sehrgahm pafarga. Eefsch medizinas buhschanas fahls dehl sawas sadalidamas un kausedamas ihpajchibas ir lohti swarigs fahltu lihdselkis. Sahls ari ir labš tihrischanas lihdselkis, tapehz wezi Zuhdi sawus jaunpedsimuschus behrninus mehdsā ar fahli noberst. Zil dands slimneekem un wahrguleem jau mineraligi, fahlsaturigi uhdeni nau atdewuschī weselibu nu spirtumu! Tapehz ari dands eet masgatees us fahligeem aworeem un juhrahm. Apduneschu un smakotu akas uhdeni mehds pahrlaboht, kad akā eeber fahli. Un wehl schodeen rahda Palestina pee Zerikas pilsehtas awotu, kura uhdeni praweets Elisa pahrlabojis, fahli eefsch ta eemedsams.

Eefsch karstahm semehm, kur wisē ahtrakti dohdahs us truhdeschanu un puhchanu, nekā eefsch aukstahm, kur fahls labdariga ihpa-

schiba stahw wehl leelakā wehrtibā nekā pee mums. Karstajā Afrikā masee Mehgeru behrni fuhlsta fahls graudus kā muhseji zukuru, un pee Nigeres upes ir tahdi apgabali, kur eedsimuschēe no fweeschneekem pehrt fahli teem selta smalkumus pretim dohdami.

Sahls leelu wehrtibu wisas tautas atsihst, lai tahs buhtu mahzitas waj nemahzitas. Wisas fahli zeenijuschas un bruhfejuschas no pat firmem laikeem. Un stahsti mums sino, ka wezee Wahzi weduschī afinainus karus ap Saales fahls awoteem. Bet jo wairak zilweki peenemsees sinaschanas un gudribās, jo wairak fahls wehrtiba taps atsihta un ar winas palihgu isdarihš wairak un leelakas leetas. Ari tagad fahls tohp bruhketa kā leels palihgs eefsch dauds darischanahm, par prohwi pee metalu kaufeschanas, pee glahschu tihrischanas no fweeschahm pehrwehm, pee trauku plascereschanas, pee seepju wahrischanas, pee ahdu gehreschanas un wehl pee dauds zitahm darischanahm.

Sahls ir pateesi nepeezeschama leeta un kad tahdai tautai no apkaimineem fahls taptu aistureta, tad tai to wajjadsetu iskarohht ar dsihwibu un nahwi.

Bet seheligais Raditajs par to ir gahdajis, ka ta ar seltu neusswerama fahlsmantiba zilwekem nekad newaretu peetruhkt, to tahdā leelā pulkā us semes radidams, ka ir tas nabagakais zilwezinsch par lehtu naudu war nopirkt to baltu bagatu Deewa dahwanu. Un kad weenā semē ir mas fahls, tad atkal ohtā turpat til pahrleezigi dauds fahls, ka desmit semes no tahs war teehrt un wisahm peeteel un atleel. Ne ween no semes ne-isskaitameem awoteem fahls tet ahra, bet ir ari weseli kalni, kas gandrihs no fahls ween taišiti, ka ar mas puhlineem to war nemt, tihriht un preeksch kufnās bruhkēht. Eefsch Rabulas un Spanijas ari pawifam skaidri fahlskalni atrohdam. Spanijā, pee Kardenas, ir weens fahlskalns 500 pehdas angstumā un gandrihs weselu juhdsi aplahrt mehra. Pati ta fahls ir til zeeta, ka no winas war dreijahht lukturus, dohses un schahdas tahdas leetinas, kas wisas isskātahs til smukas kā no kristala taišitas. Spanijas faufa gaisā winas gan labi usturahs, bet zitas semēs, kā par prohwi Anglijā, kur miklis gais, tahs fahlsleetas iskustu. Tapehz, pehz dabas gudras eeriktes tahdās semēs, kur drehgnis gais, fahls nau us semes wirjus, bet ir eefsch semes. Anglijas leelee fahlsstrehki cet dsihtu semē eefschā, un eefsch tahm wisleelakahm fahlsraktuwahm us pafaulēs, Bilizkā, pee Karpatu kalnu kahjahm, kalna-landis fahli pee gaismas zeldami, strahda wairak nekā 300 pehdas apafsch juhrašpeegela un wehro, ka schēe fahlskalnu strehki buhtu 120 juhdses gari.

Leelā pafauls-juhra ir fahls dauds milionu birkawu iskusfchā buhschanā, tadeht, kad wisas zeetas semes fahlsraktuwes taptu isgrahbtas, tad zilweki atkal juhra atrastu ne-issmelamu fahls-awotu. Wan juhra fahls nau skaidra, bet ir fajaukta ar fahlsfahbu magnesiju, un fehra-fahbu kalki, kas dara dauds puhlina, kamehr to istihra un atschkir no tahdahm nederigahm dalahm, tapehz juhrašwju sweijneeki preeksch siwju eefahlischanas nem labak rupju fahli, kas ir skaidra, kā mehš to pee silkehm atrohdam.

Bet kā fahls no juhras tohp issweijota? Tas tā noteel. Zuhmalā ap kahdu semes gabalu apmet pasemu walli, kas tad isskātahs kā kahds apwalnohts dahrsā, lo ari fauz par fahls-dahrsu. Nu fahlsgruhsnais juhra-uhdens, waj nu sawā dabigā kahpschana, jeb no wehtras augstu dsihts kahpj pahr walli fahls-dahrsā, kamehr tas lihds malahm pilns. Kad pehz juhra atkriht, tad faule un wehisch uhdenskrahjumu fahlsdahrsā istwaiko, isgaraino un isschahwē, kamehr til faufa fahls atleel us semes.

Pee Rapijas juhras un daschahm zitahm juhmalahm fahls pati no fewim no uhdens atschkiramees nostahjahs, gan us krastmolehm, gan us sehkleem, kā muhsu uhdens schugas (ledus) uhdens aissalstoschā laika un zilwekem til to wajjag tihriht no glohtihm, lai ta preeksch bruhka buhtu deriga.

Eefsch leelahm stepehm starp Rapijas- un Aral-esereem, kur laikam senibā juhra bijusi, ir fahls un salpetera leela bagatiba. Weetu weetas ir itin baltas kā apsiuguschas un schis baltums ir fahls un salpeters, kas rangahs no sen.es ahra.

Pee Palestinas smilschainahm juhmalahm, kā ari eefsch tulfneegas Arabijas, atrohht wairak fahligu nekā faldu, bruhkejumu uhdenti. Stahwes juhra deenwidus galā ir afinis fahlslehgeri, kur pat wezōs laikōs fahlslih̄tis ir laustas, kā tas 1. Mohs. 19, 26. un Zewan. 2, 9. ir lasams. Schēe leelee fahlslehgeri dohd nahwes jeb miruschu juhra uhdenam stipru fahlijuma faturu, tapehz us tahs juhra krasteem zaur uhdens isgarainoschamu war itin weegli fahli eedabuht, kā to jau tahs weetas zitreisigi eedschwotaji darijuschī un wehl tagad dara kur

Arabeefchi. Fajumas apgabals eefsch Egiptes ir ar fahli un falpeteri tik grubfnis, ka Meeris esera, kas ar Nihles faldeem uhdeneem tohp dferdinahts, tomehr uhdens ir fuhrats nekā eefsch paschas jubras.

Eefsch Tiroles, Salzburgas un Bairijas fahlsstrehkeem fahls ir eeflehgta eefsch zeeta mahla kalneem, no kureenes to isdabu zaur laufeschanu un fahls-fahema taifschanu. Sahlsmahla tohp iszirftas leelas, dftas alas, eefsch kurahm eelaisch faldu uhdeni un tam tik ilgi tur leel eefschā stahweht, kamehr tas ta fuhroma fadschrees, ka fahls eefsch wina wairs newar iskuff. Kad tas notizis, tad pa zitahm alahm fahlijumu islaisch no kalna ahra, lei tad us leelahm pannahm un wahra, zaur lam uhdens lihds pehdigam isgaraino un fahls paleel us pannahm.

Bet ari weetahm pati daba eeriktejusī tahdu fahls issahrmofchanas fabriki un bes zilweku rohkahm strahda to iskaufeschanas darbu. Almins-fahls lehgeru tuwumā iszelahs weetahm awoti, pa kureem flaidris fahlijums tel ahra un zilwekeem tik wajag to uhdeni isgarainoht. Bet kad reti fahlijums ir tik stipris, ka to tuhdat waretu leet us pannahm un wahriht, tad ustaisa tahdus ahru namus ar plahnahm feenahm, pa kuru mugurahm eefsch garahm renehm fahls uhdenim schurp un turp jatek, kamehr tahs pahrigas uhdens datas gaisā uskaphuschas. Jo plahnahs fahlijums bijis, jo ilgati tam pa renehm schurp un turp jatek, kamehr tas zaur fawu garu reisofschanu tiktahl eestiprinajees, ka ir gataws preefsch wahrischanas. Weeglajam uhdenim nepatihl ar smagu fahli fahkhruschamees us preefschu un atpakat tekataht, tadehl wiafch pamasam pasudams un par garaineem pahrwehrtamees zelahs gaisā un kaph us mahkuleem fahli weenu paschu zela atstahdams un katra fahlijuma pilite, kas pa reneemalu no ahredeem nokriht, apafschā ir fuhrafa nekā augschā. Kad nu us ahredeem uhdens leelaka data no fahlijuma ir istwaikota, tad fahlijumu paschu tezina leelas dselbleka pannās un to fahl wahriht, kamehr wifs uhdens isgaraino. Bet pee ta wahrama fahlijuma peejanz drufku leellohpu afinis, lai tahs fahli tihritu no nelabahm peemaisahm; jo neween pee fahls, bet ari pee zukura tihrischanas afinis ir swarigs lihdsellis. Zaur wahrischanas karstumu uhdens par twaikem pahrwehrtees kaphj gaisā un fahlijums par graudineem fahstringdams kriht us dibinu. Sahlsgraudinus eeber leelās kurwjos, lai wineem tas pehdigais uhdens nosubzabs, un tad beidsoht kurwjus eenes kalteschanas lambaros, no kureenes tee ne-isskaitami balti fuhri graudini usfahl fawu reisofschanu, pa maifeem un kulehm, us fugeem, fabrikeem, kufnahm, pagrabeem, gatafmuzahm un zilweku wehdereem.

Wahzija ir tohti bagata no fahls awoteem, turpreti Austrija ir bagataka no fahls kalneem. Pee fahls isdabuschanas no Wilizkas fahlskalneem gan ir masal puhlina nekā pee fahls twaikofschanas pee fahlijuma awoteem, bet fahlsraktuwu isbuhwes prasa wairak eefschchanas un apdohmibas.

Wilizkas fahlsraktuwes ir leela milsu ehka semes eefschās, kas pastahw no peezeem tahscheem, kuri ir faweenoti zaur gangu-trepehm, gulofschahm un stahwofschahm feenahm. Schai eefschsemigai fahls pilei ir tik dauds gangu un alu, ka kad tohs wifus faliktu taifnā lihni-jā weenu pee ohtra, tad wina garums buhtu kahdas astonas juhdses. Wifū zaurumi, lambari, gangi, trepes, alas, istaisa tahdu maldischanas dahrsu, ka pat weza kehina Minos labirints us Kretas falas newar mehritees ar Wilizkas fahlsraktuwes ehlu. Jo pat strahdneeki, kas gadu no gada pa tahm raktuwehm staiga, daschreis tā apmaldahs apafschnama tahlakās weetas noklihdami, ka nesin wairs kur un kā istikt ahra.

Kā metaku raktuwes, tāpat ari schē, fahls tohp zirfta ar spizeem ahmureem, urhta ar milsu swahrpsteem un ar pulweri sperta, bet eefsch schahm baltahm apafschsemes istabahm ir wifs leeliskigati un warenakti nekā eefsch melnahm metaku raktuwehm. Turpat ir tik dauds strahdneeku, ka wifus fahls istabas kuff un mudsch. Kahdi 6000 zilweki strahda fahli weenad ween pee gaismas wesdami un kahds pusfints fingu teem ir par palihgeem. Weenā weeta tohp fahls blufi skalditi, ohtrā smalkumi laudsēs fabehti, treschā smagi fahlspulki ar windahm un trizehm milkti pee gaismas. Weenā weeta milsu rati un riteni gresdamees rauj fahligu uhdeni no apafschas us augschpafauli, ohtrā weeta kalwatschi brauz us semi un apafschu ar buhwlofkeem, falneem, pulweri un wifadahm wajadsibahm isbuhweht semes eefschpufi un laupiht winas fuhru baltu bagatibu.

Apafschā eefsch fahls nama wifs ir tā eeriktehts, kā pee zilweku dsihwes wajadsigs. Ari masa basnizina ir semes eefschās, ko kahds deembijigs kalwazis eefsch fahls flints ir eekalis un kur il gada Juli mehnesi tohp notureta Deewa kalwofchana, Bohlu kehneenei Kuni-

gundei par peemianu, kas tahs fahlsraktuwes dibinajusi. Neween pati ta basnizina ir no fahls iszirfta, bet ari wifus tahs leetas, kas tur eefschā, ir no flaidras fahls ween. Altaris un kruzifiks (Krishtus bilde pee krusa), jumprawa Marija ar behriuanu Jesu, un wifs, wifs ir taifsihts no fahls almina, kas pee fweifschu gaismas spihd un spigulo kā kristals, swaigfchnu spohschums jeb dahrgi almini.

Turpat eefsch kahdas leelas fahles museums ir eeriktehts, kur tohp usglabatas wifus dahrgas ffunstes leetas, kas no fahls ir pataitas, tāpat ari tee eefsch almina pahrwehrti daschadi radijumi, kas tohp atrasti kalnu raktuwās. Reisneekam, kurfch pirmreis eenahl tahdu brihnumu pasaulē, kur tam no wifahm pufehm fahls kristaki spihd azis, tohp dwehjele fwehtigi aisgrahbta un wina gars zenschahs to Kungu apbrihnoht un peeluhgt, kas fawu gohdibu un waru pat semes dsilumōs un fahls flehpjōs bagatigi ir isgahfis.

Rehkina, ka Wilizkas ilgadiga fahls eenahlschana sneedscht lihds 800,000 zentnereem, (3. ir 5 pohdi) un ta no turenes netahlu buhdama Bochuijas fahlsraktuwe isdohdohht gadā kahdus 200,000 zentnerus.

Labaka fahls ir ta, kas luhst tfehtrantigōs gabalōs un spihd ar eefarlanu spigulofschanu; fliktaka ir ta, kas ir fajufusi ar salganahm schlakahm; balta fahls ar ir wifai laba, bet ta waligā gaisā ahtri paleel peleka. Wefizkas fahlsraktuwes ilgadigas flaidras naudas eenahlschanas esohht 2,000,000 ohrtas.

Kad nu fahls eenahlschanas peeder waldischana jeb frohnm, tad zitās semes deemschehl daudskahrtigi ir peedsihwohts, ka ar to wis-wajadsigako un lehtako dabas-produktu pahrdohschanu ir dsihhta nekahrtiga bruhfeschana. Zau pee wezeem Rohmneekem par fahli bij jamafsā walstnodohschanas, un Franzija, preefsch ta leelā dumpja fahls nodohschanas tapa par weenu no semes-mohzibahm, kas wifu tautu beedinaja un agruhntinaja lihds ismifschana; jo fahls afzise weenā paschā gadā Frantscheem isspeeda 60 lihds 70 miljoni frankus. Tee bij fuhri fahlskalki; jo kamehr weenā weeta kahda fahls swaradata maffaja kahdas 30 kapeikas, tamehr, turpat kaimindōs, kur tik rohbescha starpā, tikpat leela swaradata bij ja-ismaffa ar 18 walsts dahsdeereem. Zaur tahdu fahls dahrsibu un winas turgus leelu neweenadibu iszehlahs paslepena jeb sagschu-andele un nu waldischana j wajadsjeja us wifahm rohbeschas weetahm nostahdiht waktneekus, kas lai ar eerohfcheem apbrunofschees aissfargatu tahdu fahls sagschandeli. Bet daschi fuhroma kunterbantneeki fahla fuhkureem turetees pretim, zaur lam iszehlahs afinainas kauschahahs, un gadā kahdi 4000 lihds 5000 zilweki tapa eelikti zeetumā jeb peespeesti pee grubteem frohna-darbeem, tadehl ween, ka tee paslepfschu bij ar fahli andelejuschees un pee tam krituschī waktneeku rohkās.

Sahlei wehl ir zita, tā fakohht, gariga nosihmeschana, kā pagah-juschōs daschdaschadōs laikōs zilweki scho Deewa dahwani fanehmufchi un simbologi eefsch fakameem-wahrdeem, poefjahm, tizibahm un eerafschahm eeflehgufchi. Kā nu fahls zilwezigu meefigu baribu dara wefeligu un garichigu, tāpat ari eefsch garigahm leetahm fahls tika usflatita par elementu usturedamu un dsihwinadamu simboli. Pee daschu tantu upureem arween fahls bij klahht peelikta, un Israeliteem bij it ihpafchi pawehlehts, ka wina ehfchana upuri nedrihst buht bes fahls. Ja, sahlei bij wehl augstaka, fwehtaka nosihmeschana, kā 3. Mohsus grahmatā 2, 13. wehl tagad ir lasams: „Wifus tawus ehfchana upurus tew buhs fahliht, un taweem ehfchana upureem Deewa beedribā nekad nebuhs buht bes fahls; jo eefsch wifseem taweem upureem tew buhs fahli upureht!“

Behz wezu laiku stahstifschanahm Juhdi ari fawus lohpu upurus esohht ar fahli apfaisjuschi un pat pee fwehteem fwehpinaschanas upureem fahli peejaufuschī. Bes tam pee katras beedribas noslehgfschanas mehdsia uskohst fahls graudinus, kas nosihmeja, ka fahls laizigas leetas pasarga no puhfchanas, tā lai wina buhtu schai beedribai par pastahwibas sihmi. Us tam rahda tee wahrdi, kas rakfitti 2. laiku grahmatā 13, 5. un tā fkan: „Waj juhs nesineet, ka tas Kungs, Israeta Deews, Israeta walsti us muhschibu Dahwidam ir atdewis, winam un wina dehleem par fahlsbeedribu.“

Arabeefchi katru zilweku, kas ar wineem kophā ehdis fahli un maifl, usfkata par fawu beedri, topehz pee wineem fahls ir ustizigas draudfibas sihme, un wina pee fwehreschanas un luhgfschanas mehds fahli uskohst.

Weens wezu laiku ehrmigs eeradums bij ispohstas pilsehtas ar fahli apfaisht, ar ko gribeja faziht, lai schi weeta buhtu ne-augliga, lihdsiga kahdam fahls tufnesim; jo fahls-semi tad tureja par tufnesi.

Jo pat leelakais Latinu rakstneeks Virgils fawā rihmē par semkōhpibu tā faka:

„Bet fahligā semē, ko fauz ar ruhktenu,
Ne-aug augli, arklis to nedar lehnigu.“

Tomehr ta pati fahls, kas pardauds semē buhdama stahdu aug-
fchānu aistura, geld atkal preeksch daschas semēs par mehlfoschanas
lihdskli, lai stahdi labi augtu, un bes nemas fahls ne-aug ari stahdi;
eeksch katra stahdina ir fawa dalina. Bes fahls seme fasmaktu un
leelā pafauls juhra ar wiseem faweem milion milionem dshiwibu un
dshiwibinu fahktu truhdeht un puht, kad Naditajs to nebuhtu eefahli-
jis. Bet kas fahls ir laizigā, tas kstīgā tiziba ir garigā buhshānā;
bes ewangeliuma ari ta gariga pafaulē buhtu fahktu puht un isniht.
Tapehz Pestitajs fawus mahzektus fauz par „pafauls fahli.“ Sahls
ir ari prahta bildiga nosihmeschana; jo kad kahds fapratigi runa, tad
faka: „Tam ir fahlita waloda.“

Munafchānā un dshiwoschānā arween maife tohp fahlei peebeedrota
un lai gan fchee abi, „fahls un maife,“ ir muhsu lehtaka un isleekahs
buht ta prahtaka bariba, tad tomehr ta ir muhsu meefas ustura pamats
un muhsu dshiwes sture.

Perseefchi runafchānā mehds fahli bruhkcht maifes weetā. Kur
mehs fakam: „Zita maifi eht; zita maife stahweht,“ tur wini teiz:
„Zita fahli eht; zita fahli stahweht.“ Ari bihbele, no Perseerem
runadama, faka: „Wini ehda kehniškiga palasta fahli.“ (Esra 4, 14.)

Rohmneeki fahli zeenija; pee wineem arween us galda, nama
deeweekteem blakam, stahweja marmora jeb metata fahlniza, kas tapa
usfkatita kā familijas swehta manta, kas no auguma us augumu no
tehweem tapa mantota un no kuras tika fazihš, ka wina to weetu
swehtijoht, us kuras ta stahwoht.

Greeki tāpat fahli gohdaja; pupas un lehzas ar fahli apkaisitas
bij wiuu schlihtischanahs upuri.

Wahzi ari fahli gohdina. Wezee tai peerehkinaja swehtu spehku
fazidami: „Kad fawu naidu nomasga skaidrā uhdeni un pee tahs pee-
leel fahli un maifi, tad to newar panemt neds puhki neds sagki.“ —
Sahljuma awotus tee tureja par swehtahm weetahm, kur Deewu wa-
roht labaki peeluhgt. Sahls eenemschanas tee tureja par Deewa dah-
wanahm; fahls rakshānu un wahrischānu tee usfkatija par swehtu
darbu, tadeht ari tahdi darbi arween bij faweenoti ar upureem un lau-
schu swehtkeem. Zaunee Wahzi faka: „Salz und Brod macht Wan-
gen roth,“ un ehdi fahli un maifi, kad teem labaka kumofa nou. Kad
kahds draugs ee-eet jaunā weetā, tad tam nosuhda kahdu kululi un to
fauz par „fahli un maifi.“

Ratwi faka: „Sahls un maife smeke man,“ un nabadšibā to
ehdi ar faldū muti. Zaunā dshiwē eegahjuschi tee fahli eetin lupatinā
un usmet us krahšnes, lai mahjās netruhktu swehtiba un lai tauni gari
tani weetā nenahktu.

Kreewi wiswairak fahli zeeni. Sahls un maife pee wineem ir
nabaga wihra bariba, bet ari dahrgakais Keisara kumofs; jo kad Kei-
sars braukā pa fawu walsti, tad pilsehtu un fahdschu wezakee tam nef
preti fahli un maifi, ar to, kā ar wischekihstako kumofu wīnu pazeeni-
dami un zaur tam fazidami: „Dawā walsti lai netruhkt fahls un maife.“
Ar fahli un maifi tee mehds isfaziht fawu swehtibas wehleschānu; jo kur
mehs fakam: „Deews gauftu!“ tur Kreewi teiz: „Хлебъ и соль!“
tas ir: — „Sahls un maife.“ —on.

Skumju wehsts is Gezawas.

13. Dezembera rihdā aismiga nahwes meegā fcheijenes mihkais
mahzitajs Alberti. Wīnsch amata darischanās brauzoht bij us zela
flims palizis; kutscheeris prasijis, waj greefschoht atpakal, bet mahzi-
tajs wairs newaredams runah — jo bijis no schlakas fagrahbtis —
ar galwu purinajis. Kad palizees pawisam fliktis, ka newarejis wairs
kamanās nosehdeht, tad kutscheeris greefs sīrgu atpakal un ar zitu zil-
weku palihgu pahweduschchi mihlo wahjueeku mahjās, un nu wīnsch
mihlu faweju starpā pehz trihs deenu wahrgschanas aigahjis us zitu
labaku pafauli. Gan dohmajams, ka tas fawejus lohti noskumdinaja,
bet Deewa dohmas ir augstakas par zilweku dohmahm. — Alberti k.
bija papreekschu Dukumā par palihga mahzitaju un no turenēs schē us
Gezawas atnahjis 22 gadus minetā draudš ar leelu swehtibu puhle-
jahs. Sawā amatā nelaiķis bija nopeetnis, draudšes fa-eeschānās
lāipnis un mihlšch un draudšigs draugu pulkā. Wīnsch ne ween prata
mahziht ar wahredeem, bet ihpafchi ar wīsu fawu dshiwī. Skohlās
wīnsch ne-irahdijahs kā tahds, kas til leelas gudribas ween no behr-
neem prafa, bet wīnsch wiswairak us tam skatijahs, ka tee ihpafchi

preeksch dshiwes tiktu fataisiti. Tapehz leeli un masi, wezi un jauni
wīnu lohti mihleja. Kad treschā atwentes swehtdeena pehz beigtas
deewakalposchanas nelaiķa truhdas tika basnizā eenestās, tad draudse
palika lihds pusnaktij turpat. Birmdeen, kā behru deenā, draudse
wehl leelakā skaitlā fapulzejahs. Bija ari dauds mihlu amata brahlu
atnahkuschchi, nelaiķim pehdejo mihlestibu parahdiht. — Nelaiķis semēs
wīfū bija dauds zeetis. Wehl preeksch mas gadeem bija lohti wahjisch,
ka waijadseja palihgu peenemt. Kad beidsamā laikā zeenijamais pa-
lihga mahzitajs us zitureeni par mahzitaju aigahja, nelaiķis atkal ar
wīsu spehku weens pats strahdaja, kamehr — pateesibu faloht —
strahdajoht fawu dahrgu dshiwibu pabeidsa. Lai nu tahs peekufuschas
meefas faldi dufs tur, kur wīfs ir kluf, bet wina gars lai to tur
bauda, kas dshiwajoht bija wina tizibas jauda! J. K.

Wehstule is Kursemes firds.

Kas firds preeksch kahda dshiwneeka, tas galwas pilsehts preeksch
kahdas walsts jeb gubernas. Kā is firds afinis iset us wīfahm zitahm
dshiwahm meesu datahm, un scho ahderitehm zauriskehjuschas atkal
firdi atpakal greefschahs, tā pat is galwas pilsehta tahs daschadas
mohdes, tee daschadi eeradumi un tahs daschadas juhsmas wīfus semēs
eemihneekus lihds wehl. Tagad runasim ihpafchi par juhsmahm.
Preeksch kahdeem gadeem eefahka Jelgawā daschu Latweeschu firdis
Deewa un Keisara pateizibā silt, atminedamahs tohs gruhthohs laikus,
kad dahrgo brihwestibu mihkā Kursemē wehl nepasina. Wini Latweeschchi
toreis isluhdjahs no augstās waldischanas atwehleschānu tai swarigai
buhshānai par peemīnu 30. Augusta deenu swineht. No ta laika
tohp fchee swehtki ne ween Jelgawā gadu no gada leeliski swineti, bet
Jelgawneeku juhsmas ari zitur ir atbalsu atraduschas. Zil sinam,
tad aispehr brihwlaischanas swehtkus ari Kuldigā un Bauskā swineja.
Jo pehrn pehdeja weetā tapa brihwlaischānai par peemīnu Latwiska
deewakalposchana notureta. Schini deenā waijadsetu gan wīfā Kur-
semē wiseem laizigeem darbeem apstahtees un kluseht! — Jelgawā
schohs swehtkus pehrn swineja 27. Augusta. Deena nebija wīfai
teizama, bet aukstais, leetainais laiks nespehja tauteschu karstahs
juhsmas atdsfinaht. Weesi nahza no tuwenēs un tahlenēs, wīfi
swehtku drehbēs tehrypufchees, preezigahm seijahm. Waj schodeen Jel-
gawas Annas basnizā swehtku dalibneekem ee-eijoht firds nepuksteja,
kad tee eedohmajahs, ka wīspīrns schini weetā tas wahrds: „Zuhs
efat brihwi!“ Latweeschchem atskanejis?! — Ap pulksten 2. pehz pus-
deenas Schirkenhöfera dahrs manami fahka pilditees. Pee wahrteem
jau bija tahda druhsma, ka newareja bes speeschānahs wairs dahrsā
ee-eet. Pafchi swehtki fahzahs ar no swehtku komitejas preeksch-
neeka, konselenta Weber lunga, turetās swehtku runas, kuras faturu
gribu zeen. lasitajeem kaut zil nezil atstahstih.

Behz swehtku dalibneeku apfweizinaschanas un preezigu juhsmu
isteifschanas, ka fchee swehtki gada no gada wairak plaschinahs zeen.
runatajs peemineja, ka Latweeschchi mehdschoht preezatees par tagadejahm
un nahkamahm baltahm deenahm, un teem nebuhtu jafehrojahs par
pagahjuscheem tumscheem laikeem. Mums jadarohht pehz kahdas
preekschejas usaizinaschanas:

Us preekschu brahli, naigi, naigi!
Mums peeder nahkamee laiki;
Lai nelaiķi nu duf'!

Behz tam Weber k. peemineja laimigi pabeiguscho karu, schi kara
breesmas, behdas un firdehtus, bet ari tahs tuhlfstoschas un tuhlfsto-
schas pateizibas is winahm zaur Kreewijas dehlu dahrgahm afinihm
atpestitahm Bulgaru tautahm no Turku warmahzibahm. Bet tagad
wīfas behdas aismirstas un faldais meers semi eepreeze un eelihgsmo.

Muhsu laiku preezigus atgadījumus peeminejis zeen. runatajs
greeša klauftaju wehribu ari us schi laika behdigahm simehm, ihpafchi
kas ahsemēs parahdahs, un kas ari muhsu walsti grib eefaknotees.
Deewam schehl ari muhsu walsti atraduschas peekritejus mahzibas, kas
leeds to, kas zilwekam ir dahrgs un swehts, kā tizibu, tautibu, tehwu
tikumus un dsimtu. Kas is schihm mahzibahm isaug, war nosfahrst
no padaritahm flepkawibahm. Gan mehš waram preezatees, ka
muhsu semē tahdahm mahzibahm nau augligas semēs. Mums til par
to jagahda, ka tahdas mahzibas ari us preekschu schē pee mums ne-
waretu eeselt. Tadeht tas, kas mums dahrgs un swehts, ir jatur zeenā
un gohdā, kā: tiziba, tautiba, tehwsemes mihlestiba, tehwu tikumi un
dsimta. Dsimtā jeb familija behrns jau mahzahs paklausih autoritetei.
Tani to us tam wiswairak skubina mihlestiba. Dsimtā behrns ari
mahzahs pasih fawu tautibu, tadeht dsimtas saites jastiprina. Skoh-

las to spehji wišderigati isdariht. Skohlaim nebuhs jamako audsi no wezaku augstahm un dahrgahm mantahm atšwešchinah, bet tahs zeena un gohda tureht pašlubinaht. Tahm buhs preti strahdaht teem, kas leeds dšimtu, tizibu un tehwiu.

Munu beidsiht Weber f. issazija, ka muhsa sčehligais Keisars Latweešchu tautu mihl un farga. Winašch grib, ka Latweešchi ir turpmał wiša labumia poenemtohs, tadeht lai ir sčini reiša par Winu firniigi ailsuhdsam.

Uš tam wiša publika nodseedaja ar mušika pawadišchanu: „Deewš fargi Keisaru!“

Pehz sčehliku runas dabujahm dširdeht feschu kohru fšehetrbalfigu dseedafchanu (4 kohri is Kursemes, 2 is Mihgas). Nošarfuscheem mums jadohd taišnibai weeta un jafaka, ka zeemini dseedaja daudš pahrafi par mahjeneekem. Mahjeneeku dseedafchana, ka sčini reiša israhdiyahs, gada laikā nebuhst nebija gahjuš uš preekšchu, bet drufzin atpakaf. Nevasaufesim tik širdibu. Kas muhsu mihleem zeemineem sčini brihdi bija eepsehjams, buhs tatschu mums ari atšneedsams. Tadeht

Uš preekšchu brahli, naiigi, naiigi!

Mums peeder nahkamee laiki.

Sirniigu pateizibu issakam Mihgas Latweešchu beedribas dseedatjahm un dseedatajeem, ka ari winau wadonim Ahrgal lungam. Mihdsenezes un Mihdseneeki dseedaja mahksligi un juhtigi. Wini muhs eeprezinaja, wini muhs pašlubinaja.

Pee gohda maltites beš dascheem Kursemes un Widsemes gohda weeseem nehma wehl daudš ziti weesi dalibu. Pašarpam, ka jau eeradums, tapa wairaf runas turetas, kas atrada labpatišchanu.

Pehz gohda maltites bija teateris, kas brangati isdewahs nekā zitahm reišahm. Wišwairaf patišchanas atrada dšihwofcha bilde. Allunan' f. ka pateizibas algu par wina nopelneem dabuja lawru krohni, aktrises puķu pušklus. Sčehliku balle bija sčini reiša wairaf apmekleta nekā zitahm reišahm. — Genahšchanas bija prahwas, ta ka labs grašis atlikahs preekšch labdarigeem mehrkeem. Bet waj sineet, zeen. lasitaji, kahds kreetnam Latweetim sčiniš sčehktoš wareja tas leelakais preekš buht? Beš diweem peedsehrufscheem pilsehta Latweešcheem newareja ne weenu weenigu peedsehrufschohs Latweeti no semehm redseht. Pareiši brahli! ir sčini bušchana Kursemes širdij zitahm pušehm ja-eet ar labu preekšchihmi papreekšchu. J. K.

Žetarahditajs

Latweešchu matroscheem, ka tee war tikt pee luge.

Juhra skalo Baltijas krasus un wilina winas deklus uš lugešchanu. Sčai aizinaschanai klaufiht mums tagad nau gruhti, jo kaut kahdas kahrtas preekšchrektes wairs nau, un juhrskohlas, kas muhsu krasoš dibinatas, nahł wišsem par labu. Muhs dšen jeb notur no juhras dšihwes weenigi tas, žil daudš atjehdsam, kahdu stahwołki spehjam winā eekemt un kahdus augtus mums war sčis darba-lauks atnešt.

Munasi tamdeht par sčho stahwołki un darba lauku jo plasčaki.

Latweešchi ir waj sweiji, waj kalpi jeb šaimneeki. No beidsamajeem sčeh nerunasim; — bet sweiji un kalpi, kad teem eegribesees augstaku mehrki sawai dšihwei stahdiht, tad neweens zeksch nebuhs tik plais un gludens, kas pee mehrka wed, ka juhra: jau pirmais sčohlis lugi neatmetišs neween leelaku pelnu, bet laus wehl zereht, ka warehs ar laiku par matrosi, par sturmani un kapteini tikt, ja kreetnumš netrhks un dandihš mahzibas, kuras juhrskohlas par wolti peedahwa.

No sčihš pušes juhras dšihwi ušluškojohł jafaka, ka nau nekahds bešdibinis starp kreetnu matrosi un kapteini, bet tik leels sčohlis un wairaf nekās, ja arweenu tik wairotohs lugu skaitš tai mehra, kahda wairojahš un spehji wairotees mahzitu juhrneeku skaitš.

Widsan sčija šinā nebuhtu neneeka jabihstahs. Buhtu tatschu jazer, ka Baltijas naudneeki un leelgruntneeki eewehrohš to labumu, kas atlez lugu ihpašchneekem it ihpašchi sčini laikā.

Baltija ir durwis starp Kreewiju un wakara walstehm un dšellzeiti, krasim un sčehkrsam zaur Kreewiju eedami, faseen tagad muhsu ohštus ar plasčas tehwijas widutscheem, ta ka no wišahm leetahm, ko 100,000 □ juhdsu leela walste spehji zaur saweem 70 miljoneem eedšihwotaju preekšch kirgošchanas sagatawohł, nahł leela daka ka prezes uš muhsu dšimteni.

Tamdeht sahł muhsu ohsti jaunu dšihwi rahdiht: prezes un lugi ir diwlahrt wairojuschees; jauni kantori iszetahs, wezi pawairo strahdneeku skaitu; 70 miljoni rubulu teel latru gadu lugeem par pretšchu

peemefchanu un ašwešchanu ašmaksati. — Kur tahds selta awotš teł, tur tatschu wajag wareht eebandotees!

Bet kad nu prasam, žil tad no wišsem lugeem, kas muhsu ohštš eenaht, mums peeder, af ja! tad dširdam, ka knapi 40. dala; tee žiti ir waj Bruhschu, jeb Dahau, jeb Sweedru, jeb Dlandeeschu, jeb Angfu u. t. pr., bet ne muhsu.

Tahda wišje redsams, ka Baltija rohka nemašga rohku. Sweiju un kalpu dehleem buhtu deewš un gan, ja wajadsetu wairaf kreetnu matroschu, sturmanu un kapteinu. Wini no širdš nowehl pilšoneem, naudeneekem un leelgruntneekem par lugu ihpašchneekem tikt. Bet kad nu nauda nenahł wihra spehtam palihga, ko tad nu dariht muhsu jaunekleem, kas ar labahm zeribahm lugi kahpa?

Pirms nodohmajam, kas mums tahda wišje darams, prasim, waj atlez kahds labums luga ihpašchneekam?

Sčeh newaijag nekahdu gudru aprehkinaschanu; preekšch azihm stahw dšihwa leeziba. Kad Angli un Dlandeeschi, kad Dahai un žiti spehji eebandotees gar muhsu krassem braufajohł, tad aridsan mums wajag laba lohma buht, to pašchu darohł. Mums tatschu ir materials preekšch lugu buhwes un pati buhwe lehtaka nekā wineem. Angli par peemehru pehrł muhsu pilsehtš kohlus un pahrwed tohs par juhru un buhwē tur luguš. Un tomehł sčehm dahrgeem lugeem wehl atlez pelna muhsu prezes ašwedoht. Wišur ir juhrneeku lohnes leelakas nekā Baltija. Un, paldeewš Deewam, mums aridsan netruhšt mahzitu lugeeeku. Par Widsemi un Kursemi ir tagad 11 juhrskohlas, kuras jau 1877. gada 290 jaunekli mahzibas baudija.

Pašlubinaschana uš lugu buhwi nebuhs neweenam truhkufi. Katris tatschu buhs dširdejis, ka tee no Minaschu,*) Mangalmuišchas un Dundagas juhrmalneekem, kas ar šird' un meesu pee sčhi darba sehrufsches, ir ihša laikā bagati wihri tikufchi.

No kam tas nu nahł, kapehzi muhsu lugu skaitš tik rahmi wairojahš?

Waina ir wezš eeradums, pehzi kura luguš buhwejam. Pee mums spehji tik tahds wihrš lugi buhweht, kas war is sawas kabatas wišu materialu un amatneeku algu ašmaksahł. Tirgotaji un naudeneeki isleekā sawu bagatibu, katris ka šinadams, un tik retais dohma luguš buhweht. Un Latweešchu juhrmalneekem deewamschehl ja-apšnahš, ka katram, sawrup nemohł, ir masaf naudas nekā preekšch lugu buhwes ir wajadšigs.

Kad negribam sawai laimei ka naidneezei ar rohlahm un kahjahm pretotees, tad mums jakustahš un jagudro tikmehł, lihdi sčho sčehkrsli pahrwaram.

Mums ir weza mahksla, kas faka, ka baram efoht arweenu leelakas leetas eepsehjamas nekā weentulim. Kamdeht nepeenemam mehš sčho labo, wezo mahzibu sčija leekā? Sabeedribas nau nekās no jauna. Dšellzeiti un fabriki teel pa leelai dalai zaur sabeedribahm buhweti. Kreewija teel sabeedribas jau no seneem laikeem zeenitas; winas lohzeeki sauz sewi par artelstschikeem jeb paistšchikem. Bet preekšch mums ir no wisleelaka swara: — Meklenburgas juhrmalneeki, kas tahda pašča kluhda buhdami ka mehš, sahka sabeedribas zeeniht un spehja zaur to daudš, lohti daudš lugu ušbuhweht.

Neweenam Meklenburgas juhrneekam nau tagad gruhti, par luga ihpašchneeku tapt, kas 3 prasščhanas peepilda: — kas gahda zaur gohdigu ušwešchanohš par labu slawu; kas juhrskohlas mahzibas baudidams noleel lugeeeku ešfameni, un kas zenschahš zaur kahdu daku no pelnitas lohnes lugu buhwes par beedru tikt. Tidrihs sčihš peeprašščhanas ispiditas, tad nau mehrkis wairs kahlu. Katris war sahł to pašchu zelu staigohł, ko wina preekšchahjeji staigajuschhi. Winašch war tuhdat parakštus lasiht no wišsem, kas grib sabeedrotees par dalibneekem pee jaunbuhwejama luga.

Parakštus nu winašch lasa uš listi, kurai sčahds wirsraštis:

Parakšti

no lungeem, kas sabeedrojahš lugi buhweht, kurfch, ka žerams, no kapteina N. N. tiks wadihts.

Sawā dšimtenē buhdams winašch lasa parakštus no ihsteneekem un draugeem, no amatabeedreem un pašhštameem. Uš juhru isbraukdamš nem sawu listi lihdi un sčwešchumā aistizis usazina sčwešchus, peebeedrotees dalibneeku skaitam. Un atrohnahš ari sčwešchumā deewšgan, kas pašlaufa usazinaschanai. Ka tas waretu žitadi buht? Katris tatschu war zereht, ka tas lugiš nešiš pelnu, kura wadonš pats dalibneekš. Un leezibas talsti par no-

*) Un kur buhtu kahds atrohnams, kas newehletohš it ihpašchi sčini laikā luga ihpašchneekš buht, dširdebamš, ka senata Minaschu swija, Weida f. 5 lugi, kas mahzajuschhi 46,000 rubulus, ir 1877. gada 19,000 rubulus šindras pelnas nešuschhi.

listu ekfameni un labu slawu rokda, ka kapteinis ir freetnis mihre. Baiditees tatschu neweens nebaidisees, ka maretu naudu saudeht. Katris aismaksa wina tik tad, kad wajjadfigais parakstu skaitis ir pilnigs, kad fuga buhwi war eefahkt un buhtu dascha dalibneeka mahjoklis tahlu nohst no buhwees meetas, ta ka nespehtu pahrlleezinatees, waj wisu kahreta dara; mas apdohmajis, winsch atihis, ka aridsan tas nau waina, jo turpat buhs derwsgan dalibneeku, kam ruhpehs, lai darbs weizahs. Un kad fugis buhs gataws un peldehs juhra; — tad winsch buhs atkal apdrohshinahts u. t. pr. (Dunrpa! heigums.)

Qabas laines lasitajeem!

Bestterburga, 2. Janwar, pusdeenā. 28. wilschana no pirmahs 5 procentes waltsaisleeneschanas billetehm tee leelakee winnesi us scheem nummureem isnahja:

- 200,000 rubl. us fehrju 8926—27.
- 75,000 " " " 10393—47.
- 40,000 " " " 7194—20.
- 25,000 " " " 15702—20.

3 winnesi pa 10,000 rubl. us 13577—32, 5686—28, 12752—44.
5 winnesi pa 8000 rubl. us 2752—14, 19727—22, 19160—44, 16260—15, 10057—46.

8 winnesi pa 5000 rubl. us 4083—13, 330—49, 10971—6, 15083—21, 5752—50, 5632—26, 1822—24, 3120—18.

20 winnesi pa 1000 rubl. us 1850—41, 6269—35, 176—18, 7629—18, 18666—21, 2778—9, 9148—41, 6406—12, 16384—42, 7750—14, 2648—39, 14122—9, 7195—18, 9599—40, 9377—2, 4364—46, 3353—10, 306—5, 5137—45, 3384—10.

Pa 500 rubl. winnesi:

Sehr. Bilet.	Sehr. Bilet.	Sehr. Bilet.	Sehr. Bilet.
1061 1	10572 5	19929 9	6993 13
1917 1	19267 5	5362 10	13225 13
7493 1	7353 6	8214 10	16280 13
9092 1	2743 7	13512 10	17751 13
12553 1	7179 7	15662 10	19041 13
6908 2	8086 7	1332 11	1938 14
13268 2	11739 7	3265 11	4619 14
16467 2	11749 7	13907 11	8055 14
17137 2	13279 7	15202 11	8405 14
12650 3	16651 7	17599 11	15558 14
17557 3	17437 7	18574 11	16054 14
17949 3	17796 7	596 12	5670 15
18019 3	19501 7	986 12	10967 15
1742 4	420 8	1417 12	14634 15
2253 4	921 8	3439 12	14911 15
2491 4	1046 8	13284 12	7072 16
4357 4	9503 8	13783 12	12596 16
7527 4	13081 8	17806 12	12925 16
11615 4	15659 8	18105 12	18058 16
17585 4	15756 8	18323 12	19080 16
19118 4	17734 8	18425 12	6966 17
509 5	2017 9	42 13	8020 17
3767 5	3686 9	2497 13	11434 17
5792 5	11709 9	3295 13	13420 17
8503 5	12789 9	4793 13	13552 17
8728 5	16928 9	4963 13	15199 17

Sehr. Bilet.	Sehr. Bilet.	Sehr. Bilet.	Sehr. Bilet.
1967 18	19540 27	17988 37	19954 44
2936 18	1749 28	19235 37	5689 45
10439 18	11264 28	10827 38	10272 45
11621 18	19136 29	12935 38	10969 45
3237 19	6836 30	13759 38	12057 45
4484 19	10964 30	14101 38	16759 45
9423 19	8120 30	15420 38	19707 45
9478 19	9130 30	16234 38	133 46
13788 19	19270 30	5932 39	5415 46
16301 19	19905 30	7721 39	5972 46
18881 19	2235 31	10098 39	8585 46
19368 19	3412 31	14210 39	14122 46
10314 20	12804 31	16630 39	15617 46
13482 20	13585 31	17780 39	17993 46
18302 20	15485 31	19574 39	5138 47
18463 20	15946 31	6425 40	5494 47
953 21	17726 31	9724 40	5589 47
2822 21	18035 31	8826 41	9804 47
16258 21	3252 32	9411 41	10160 47
6640 22	7306 32	19136 41	11026 47
11102 22	10217 32	2558 42	16165 47
12202 22	12741 32	3448 42	17023 47
15263 22	16254 32	3732 42	5363 48
16288 22	5866 33	7303 42	6614 48
2108 23	8993 33	10600 42	8520 48
2794 23	16643 33	13752 42	10227 48
2885 23	4498 34	14661 42	11849 48
7174 23	2148 35	245 43	18527 48
8245 23	6478 35	2549 43	6703 49
15157 23	7636 35	4657 43	6966 49
4586 24	12688 35	11784 43	9928 49
18921 24	13783 35	2506 44	10701 49
3836 25	15595 35	7213 44	11403 49
7719 26	1004 36	11213 44	13009 49
6169 27	9163 36	11501 44	16068 49
8496 27	14668 36	11817 44	16709 49
8613 27	2779 37	14504 44	575 50
15899 27	8086 37	15492 44	6477 50
16181 27	11286 37	18778 44	16991 50

Ismafsajamo nu isdshshamo billete nummuri:

118	3704	6749	10251	14320	16962
246	3833	6831	10814	14401	17045
825	2966	7334	11382	14514	17471
2022	4377	7599	12034	14524	18273
2184	4509	7869	12154	15124	18477
2647	4559	8369	12192	15398	19042
2960	5150	8500	12287	15803	19506
3073	5824	9344	12367	15935	
3154	5828	9632	13006	16015	
3155	5995	9950	13083	16341	
3587	6429	10174	13552	16802	

Latw. aw. apgabdatajs: J. W. Sakrawicz.

Sludinafchana.

No Jelgawas latw. pilseta dr. preeksh pagamimifiones tika eemakati 57 rub. 75 kop. f.

Deewis lai ihwehti dahwanas un dewejns!

G. Seefemann,
Jelgawas Wahzu mahz.

No Blankenfettes pagasta-teejas teef Septembert 1878. g. nomirusha scheenes Knihtraut mahju-ihpashneeka Sahna Strautmana parahdneeki un parahdu-dewejni wajinat, 28. Februar 1879. g. kursh par weenigo ihlehgichanas-terminu noliktis, jawus parahdus pee shihis teejas alimafahjt seb sawas prafichanas sinamas darisht, jo shini terminā nepemelehdshes par parahdneeki rits pehz ikimeem strahpeti un parahdu-dewejni ar jawahm prafichanahm atraiditi.

Blankenfettē, 13. Dejbr. 1878.
Preekshdetajs: R. Luhsfwer.
Ekrishw.: J. F. Haase.

Kownas gub., Teshu apr. (Weshs), it tauwu pee Kurjenes rohshchahm (4 werstes no Grambas) ir

weenas mahjas

ar pilnigi aramu semes-gauntū, labahm ehtahm un teizamahm upmaki plawahm par lehtu zem pahredohdamas. Samelohs pee lhdiku arendatora skaletōs.

Zarnikawas pagasta-lohzeftleem

ihdohs jaunās pafes 22. un 23. Janwar f. g. lhdgā, Bestterburgas preekshpilsetā, „Luhiga“ (Wirta) mahju-weetā.
Pag.-wez.: M. Peterfon.

Krohna-Wirzawas pagasta tresa usazinta zaur fcho wisus, kam lahda ikumiga pretrunashana buhtu pret to, ta pee krohna-Wirzawas pagasta peederigis laulshis-pahris Ansis un Trihne Glandneet, kureem neweena meesiga behna (wihrijshu fahrtas) nau, scheenes Schagat mahju fainneeku krichshahna un Lihses Sperthal behur David Gustav, dsim. 10. August 1869. g., behna weeta peenem (adopteere), lai tee sawu pretrunashanu wehlafais lhdj 16. Februar 1879. g. scheid usdohhtu, ar to notekshanu, ka pehz shi ihlehgichanas-termina shi pagasta-teeja wehlafas pretrunas waris ne-weehrohs, bet mineto adopsiju ar wijeeem ar to jaweenoteem labumeem un ikumigahm teefahm apstiprinahs.

To lai teef wehrā!

Krohna-Wirzawā, 22. Dejember 1878.
(Nr. 1048.) Preekshdetajs: P. Weinbrand.
(S. W.) Teef. krichw.: G. Wahren.

No 1. Februar f. g. ir us wairat gabeem Slonima apriaki, Grodnas gubernā, 10 werstes no pilsetina Slonima un lhdj 30 werstes no Maslawas-Weejas dselsheta lhdshas Romanow,

muishcha

us arendi nodohdama ar lhdj 100 desetinahm aramas semes un lhdj 40 desetinahm plawu. Pee muishchas, kas pilnigi eerikteta, atrohshs auglu-dahrs un uhdensjudmalas pee lhdnik upes. Par uolihumeem klastafas sinas dabunamas pee muishchas ihpashneeka Solas muishchā, netahi no Bonemunas, Kalkunas-Deepajas dselsheta stanzijas. Pahrdewejs wehlahs, ka arendatoris buhtu wislabaki dsimis Kurjennieeks.

Sarkanee

Krahshu-pohdi,

no I. fortes 4 kap. un II. fortes 2 kap. gabatā ir dabunami Armitstead a keegelzplōs pee Wolgantes. 3

Preeksh

laipnas eewehroshanas.

No shodeen jahtoht teef pee manim tikai par zeeteem, bet lehtreem tirgeem pahrdohs.
Jelgawā, 1. Janwar 1879.

Ludwig Zaphē.

Qabs kalejs

preeksh Irlawas muishchas un freetnis
dahrsneeks
preeksh Bedwahles war ar labahm atestatesht meldeetes Bedwahle pee Sabilas. 3

Schui un weitenes,

kuri Jelgawas shohlas apniele, atrohnu laipnu usnemshanu un ari, ja wehlahs, shohlas-darbu pahrluhfshahnu pee Daelmann ldeses, krichmer-eelā, pretim Latw. bahrijai Wischenstky f. namā Nr. 43, awafshā, par freijo rohku. 3

No krohna Matkules pagasta-teežas teel wisi, tam kah-
das tairnas prerimās pret to buhtu, ka pee Matkules
mefchakunga-muiščas pagasta peederigais kalps Mahrtinš
Seedin un wina jeewa ihse Matkules krohna mefcha-
farga Bufe Kristap Grünhof un wina jeewas Margreetas
dehlu wahrda Mahetia, adopteerē, ufaizinati, 2 mehnefchu
laidā, — jebakais lhdj 23. Februar f. g. — fchē peedoht-
tees jeb jebatu klusu zeeft.

Matkules pagasta-teeža, Tojardis, 19. Dezbr. 1878.
(Nr. 159.) Preekfchdetajis: J. Grünhof.
(S. W.) Pag.-fcrihw.: G. Blumberg. 3

Wf zeenigās Dohbeles aprinka-teežas pawehli no 21.
Dezember 1878. g. Nr. 4809, pehz turās ir ohtreiš pagasta-
waldibas un pagasta-teežas lohzeffi jaiwehle, teel zaur fcho
no Naudifchu pagasta-waldibas, wift ahrpus pagasta dšh-
wodami, pilnigās gadās buhdami fchi pagasta lohzeffi u-
faizinati, 22. Janwar 1879. g. fcheienes Dšilna mahjās,
pulfsten 9. no rihra deht bolšotaju (delegirtu) jaun-ihweh-
lefchanas janahft. Ne-atnahftufchi tiks ar 1 r. ftrahpeti.
To buhs likt wehri. 2

Naudifchu pagasta-waldiba, 23. Dezember 1878.
(Nr. 246.) (S. W.) Pagasta-wezafatis: J. Bergfeldt's

No Kalnamuiščas pagasta teežas (Gofzumberge Gem.
Gericht), Dohbeles aprinkē, teel zaur fcho wisi un katris,
kam lahda likumiga eeruna pret to buhtu, ka tas pee
Kalnamuiščas peederigis laulabts-pahris Kristaps un Anna
Gustaf, kureem nekahdu wihrišchu fabrias meefigu behrnu
nau, ta fcheit pat peederiga laulata-pahra Aniša un Annas
Gustaf dehlu Samuēli, dšim. 27. Dezbr. 1868. g.,
behna weetā peenem (adopteerē), ufaizinati, lhdj 26.
Janwar 1879. g. fawas eerunas pee fchihš pag.-teežas
peenest, jo pehz fchi iškhegichanas-termina neweens wairis
netišs klaušhts, bet notišs tā Baltijas priv. lik. art. 185
to pawehl. —

Kalnamuišča, 4. Dezember 1878.
(Nr. 362.) Preekfchdeh.: J. Brigger.
(S. W.) Matku-wed.: M. Schlossberg.

Kad pee Rundales peederiga atraitne Dahrta
Arāij, dšim. Pugul, turai meefigu behrnu nau, Run-
dāles Rihburu mahju ihpafchneeku Kriščjābna
un Greetas Burtan dehlu Gedertu jau preekfch
3 gadeem dehla weetā peenehmufi (adopteerējuš)
un fcho pagasta-teežu lohguš, fchahdu peenem-
fchanu farakfihst un apstiprinahft, tad teel no
Rundāles pagasta-teežas katris, kam fchahdai
peenemfchanai kahdas likumigās eerunas pretim
buhtu, ufaizinahst, tahs lhdj 7. Merz 1879.
gadā pee fchihš teežas peenest, jo pehz fchi ter-
mina neweens wairis nekluhs klaušhts, bet tiks
darihst tā likumi pawehl. — 3

Rundāles pag.-namā, 30. Dezember 1878.
(Nr. 926.) Preekfchdetajis: G. Wefsmann.
Pag.-teef.-fcrihw.: Th. Bulder.

! Bauškā !

fchujamahs = mafchines

if flawenakeem fabrikeem no 15 lhdj 60 rbl. gabalā ir
dabufjamas **Wefermana (S. Kalmanowit)**

drahnu pretfchu-bohdi.

Labas mahjas

ar wairal ehtahm, 3 juhdjes no Jelgawas, ar 210 puht-
weetahm femes, ir if brijwas rohtas pahrdohdamas.
Klahtafas fimas Jelgawā, kaufmana Fabejewa bohde, uf
tirgušplafcha, pretim Goerza apteckim. 3

Muiščas pahrdohfchana.

Maja, juhdji no Jelgawas dšefjela buhdama muišcha,
ar auglīgu sent, teel apafsch labem nolihkumeem pah-
dohfta.
Klahtafas fimas dabu pee fetreteera

Melville,
Jelgawā, paštes-eelā Nr. 39.

Saules-krohgs

pee Wentas, pee wezas plofsta weetas, netahl no Kuldi-
gas, teel ar aramu-senti un dahfseem pahrdohstis. Klaht-
afafas fimas pee

Andreja Grün, Kuldigā,
Leepajas eelā, Nr. 30.

Saku behrsa malku

pehri 3 **G. Sepkeris.**



Original fchujamahs mafchines

ar rohkahm un kahjahm dšenamas, peedahwa ar galwofchānu

J. Friederichs,
Jelgawā, paleijas-eelā Nr. 3.

Sawu andeles-weetu

ejnu pahrzehtis no „Melnā gaita“ uf sawu pašcha
namu pee mafajeem wahrteem — fenaf Weidemana E.
bohde — un lohdu tad draugus, pahštamus un wifus
zeenijamus pižejus un pahrdewefjus, kam laba preze wai-
jadšiga jeb iškohdama, mani tāpat tā fenaf fcho dar-
fchānu labad apmekleht. —

Ari laba cebraufschānas ruhme fchē atrohdamā!

Samuel Seyster.

8. Janwar f. g. tiks Struteles Stuhra-krohgu fāufa
apala

egles-malka

pahrdohla. Wini war dabuht par weenu jeb maifaf afes
uf reif piht. Malka nau tahlu no leelzela pee Stuhra-
krohguš un ir pušafis frauta.

Mangenes-muišča, 10 werstes no Kuldigas, teel ih-
dohstis uf arenti weens

keegelu-zepelis;

turpat war ari buhweht fudmalas uf brijweem gadeem
pee ftrauja uhdena. 3

Santes muišča, fary Saldu un Kandawu, ir
fahrtis

pahrdohdamas. 2

Dahršneeks

war no Jurgeem Bertahn muišča (pee Betes-muiščas),
nceahl no Leepajas, labu weetu dabuht pee 2

Gottl. D. Meyer.

Behrni,

kas Jelgawas fshohlas apmekle, atrohñ dšihwofli un kofsti
pee **Kurzenbaum'a**, Konstantina-eelā Nr. 10.

Skohlas-behrni,

turi Jelgawas fshohlas apmekle, teel rumē un kofstē pee-
nemti leelaja eelā Nr. 56, ehybergi, augščjam, pee
J. Rafewofy.

Pensioneri atrohñ laipnu ufnemfchānu Jelgawā Mlek-
fander-eelā Nr. 2 A. pee **Prenzlawa.**

Behrni,

kas fcheienes fshohlas apmekle, atrohñ laipnu ufnemfchānu
un ufuru pee **Rückmana,**
Jelgawā, fcrihwera-eelā Nr. 14.

Skohlas-behrni

war dabuht kohrteli pee swana **G. Carin**
Annas-bafnizas dahfā Nr. 1. 2

Skohlas-behrni

teel nemti kofstē jeb ari ween ruhme leelaja eelā Nr. 57.
G. Myrthenberg.

Skohlas-behrni teel laipni pee labas kofstes un uf-
žihgtigās ufraudfšības ufnemti pee fudrakala

G. Neumana,
Jelgawā, fatolu-eelā Nr. 17.

Wez-Sahtu femkohpibas-fshohla.

Apgahdaschānas-komifšija par Sokolowifcha
eeflahdi dara zaur fcho finānu, ka Wez-Sahtu
femkohpibas-fshohlā pee Dukuma war pa Jur-
geem 1879. g. atkal jauni fshohlenti tiks ufremti.

Tamdeht teel ufaizinahst, kas wehletohs fa-
wus dehluš jeb audfseknus fchimi fshohlā likt ih-
mahzihst, ne par wehlu, laidā preekfch Jurgeem
peemeldetees pee fshohlas direktora Sintenis f.

Preekfch nabageem jauneem zilwekeem, kureem
nebuhtu eefpehjamš fshohlas-naudu aismalkahft,
ir par Jurgeem 1879. g. diwi brijhweetas
walā. Preekfch brijhwohlfenu ufnemfchānas ir
fchahdi diwi leezibas-rafstis japeenes: weens rafstis
no fawa mahzitaja, ka tas jaunais zilweks tahdu
pahhdšibu ihsteni peln, kas ohtreš rafstis no pa-
gasta-waldifchānas, ka wiafch ir nabags un tam
pahhga waijag.

Waldidama fenata ufafi no 21. Janwara
1877. g. Nr. 2626 pafšudinata Wišaugfata
pawehle par to, ka Sahtes femkohpibas-fshohla
kara-deenesta iškhegichānas fira peefkaitita pee
3. kategorijas mahzibas-weetahm. 3

Kuratorijums.

Uf kahdas ahreenes andeles-nama rehtinumu mehš pah-
dohdam no lehgera lhdj!

150 fudmalu-afmexu,

no mislabakahs fortes un 5 proz. apafsch mafas-tirgus.

Ferdinands Meyer un beedris,
Rihgā, leelajā fmitifchu-eelā Nr. 5, 1 trepi augščjam.

Reprezejees dahrsneeks

tuhdat weetu war dabuht pee Mefchānuifchās mahzitaja
Burf. 3

Diwi mafas weitenes jeb fchūns, kas Jelgawas
fshohlas apmekle, peenem priņšijā **J. Janfen dšse,** paštes-
eelā Nr. 9.

Zanfundses,
kas Jelgawas fshohlas grib apmekleht, atrohñ laipnu
ufnemfchānu un ari peepahhdšibu pee fshohlas-darbeem;
turpat ari teel jaunfumdšehm
fchuhfchana
gruntigi mahzita un fmalakafe rohtas-darbi eerah-
diti. Zamalbahs Katrines-eelā Nr. 4, pehrwetaja
Abfštrōma namā, apafschā, par labo rohtu, pee
Wasgaw Inds.

Skohlas-behrni

war dabuht labu kohrteli Jelgawā, hafnizas-eelā Nr. 4,
blakus Čhmemana f. brandwihna bohdei, pee waktmei-
fiera **Penterfōna.**